

ΕΤΟΣ 65ον

15 Ὀκτωβρίου 2017

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 42 (3359)

Η ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ

Τή σημερινή Κυριακή, εορτάζουμε τούς θεοφόρους Πατέρες τῆς Ζ΄ Οικουμενικῆς Συνόδου τῷ 787, ἀγαπητοί ἀδελφοί. Στή σύνοδο αὐτή, ἔλαμψε ὁ ὅσιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκνός, ὑπέρμαχος τῆς τιμῆς καί τῆς προσκύνησης τῶν ἁγίων εἰκόνων, ὁ ὁποῖος δανείστηκε τή φράση τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ὅτι «ἡ τιμή τῆς εἰκόνας διαβαίνει ἐπί τό πρωτότυπον», δηλαδή ἡ τιμή πού ἀποδίδουμε στίς ἅγιες εἰκόνες, ὅπως καί ἡ προσκύνηση πού τοὺς ἀπονέμουμε, μεταβαίνουν στά εἰκονιζόμενα πρόσωπα καί δέν ἀποτελοῦν ἡτρεία πρὸς τό ὑλικό ἢ τά χρώματα, ἀπό τά ὁποῖα ἀποτελεῖται ἡ εἰκόνα. Σαφῶς καί εἶναι δυνατόν καί πολλύ καλῶς γίνεται, πού εἰκονίζονται ὁ Χριστός, ἡ Θεοτόκος καί ὅλα τά ἅγια πρόσωπα. Ἔτσι, ἡ εἰκόνα καθίσταται ἡτρευτικό σκεῦος τοῦ Ναοῦ καί μέ τόν εἰκαστικό τῆς τρόπο μᾶς φανερώνει τό λειτουργικό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας.

«Πιστός ὁ λόγος»

Εἶναι ἡ πρώτη φράση τῆς σημερινῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς, πού ἀπευθύνει ὁ θεῖος Παῦλος στόν μαθητή του Τίτο, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐξ ἔθνῶν χριστιανός, πού δέν ὑπέστη περιτομή, μετὰ ἀπό ἀπόφαση τοῦ Παύλου ὡς ἀντίδραση στοὺς ἰουδαῖζοντες. Μάλιστα συνόδευσε τόν Παῦλο καί τόν Βαρνάβα στήν Ἀποστολική Σύνοδο τῶν Ἱεροσολύμων.

Ποῖός λόγος εἶναι πιστός, δηλαδή ἀξιόπιστος; Ὅτι ὁ Χριστός μᾶς κατέστησε κληρονόμους τῆς αἰώνιας ζωῆς. Πιστός χριστιανός ποῖός εἶναι; Αὐτός πού ἐμπιστεύεται ὅσα τό ἀψευδές στόμα τοῦ Χριστοῦ εἶπε. Μέ τήν ἄκρα συγκατάβασή Του καί μέ τόν τρόπο ζωῆς Του μᾶς δικαίωσε καί μᾶς ἀναγέννησε. Ἔχουμε, συνεπῶς, κάτι καλύτερο νά κάνουμε ἀπό τό νά βαδίσουμε στά ζωηφόρα ἴχνη του;

Ὁ πιστός-ἀξιόπιστος λόγος τῆς πίστες μας λέει ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Θεός, ἦλθε ἀνάμεσά μας, θαυματουργεψε, σταυρώθηκε, ἐτάφη, ἀνέστη, ἀνελήφθη, ἐξαπέστειλε τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ πιστός χριστιανός ζεῖ ὅλη αὐτή

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Τίτ. γ' 8-15)

Ἀποστολικές προτροπές

Τέκνον Τίτε, πιστός ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιουῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιῦσασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω Ἀρτεμιᾶν πρὸς σε ἢ Τυχιόν, σπούδασον ἔλθειν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζητῶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

τὴν πορεία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ὑπαρξιακά, σάν δική του ζωή. Ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ φανερώνεται σάν ἡ ζωή αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ πιστοῦ. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ μέσα στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία του, ὁ πιστός «καθαρίζει» τό «κατ' εἰκόνα» καὶ πορεύεται πρὸς τό «καθ' ὁμοίωσιν», δηλαδή στό νά μοιάσει στόν Θεό.

Τό «κατ' εἰκόνα» καὶ οἱ ἅγιες εἰκόνες

Οἱ ἅγιες εἰκόνες, καὶ μάλιστα μέ τὴ βυζαντινὴ τεχνοτροπία, κάπου φαίνεται νά ξενίζον τόν σύγχρονο φίληαυτο ἄνθρωπο. Σάν νά «ραπίζουν» τὴ λογικὴ του, σάν νά τοῦ ξεφεύγουν –ἀκόμη καὶ σάν καλλιτεχνήματα– καὶ τόν στενοχωροῦν, διότι δέν τοῦ κολλακεύουν τίς αἰσθήσεις καὶ τό κοσμικὸ γούστο.

Εἶναι ὁμως βαθύτατος ὁ συμβολισμὸς τους, ἀδελφοί μου, καὶ ἀξίζει τόν κόπο νά τόν παρακολουθήσουμε. Καταρχὴν, στὴν εἰκόνα δέν ὑπάρχει βᾶθος, αὐτὴ ἡ ψεύτικη αἴσθηση πού φαίνεται νά «τρυπάει» τὴν ἐπίπεδη ζωγραφικὴ ἐπιφάνεια, χωρὶς νά τὴ σέβεται. Ὁ ὀρθόδοξος εἰκονογράφος, ἀντὶ νά κλείνει τὴν προοπτικὴ, τὴν ἀνοίγει καὶ χωρὶς «βᾶθος» πλῆον, παραδίδεται στό ἄπειρο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ξεφεύγει ἀπὸ τὴν παγίδα τῆς ψευδαἰσθήσης, πού μόλις ἀνέφερα, καὶ συναντᾷ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτό καὶ στὴν ὀρθόδοξη εἰκόνα δέν ὑπάρχουν σκιές, ἀλλὰ μόνον φῶς, πού κεντρικά καὶ «ἀπὸ μέσα» φωτίζει ὅλα τὰ εἰκονιζόμενα πρόσωπα καὶ ἀντικείμενα. Τὰ πρόσωπα μᾶς κοιτοῦν κατὰ μέτωπο, ἐκτός ἀπὸ τόν Ἰούδα, πού εἶναι γυρισμένος πλάγια, μέσα σέ σκιά, γιατί δέν εἶναι σέ κοινωνία μέ τό φῶς. Δέν ὑπάρχει οὔτε ἡ αἴσθηση τοῦ χρόνου, γιατί γεγονότα ἀλλὰ, ἄσχετα μέ τό κύριο θέμα πού εἰκονίζεται, κάνουν τὴν ἐμφάνισή τους σέ διάφορα σημεία. Εἶναι, γιατί ὁ χρόνος τῆς εἰκόνας εἶναι τό

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Παιδί μου Τίτε, εἶναι ἀξιόπιστα τὰ λόγια αὐτά, καί αὐτά θέλω νά διαβεβαιώνης, ὥστε νά φροντίζουν ἐκεῖνοι πού ἐπίστεψαν εἰς τόν Θεόν νά εἶναι πρωτοπόροι καλῶν ἔργων. Αὐτά εἶναι τὰ καλά καί ὠφέλιμα διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἀπόφευγε μωρὰ συζητήσεις, γενεαλογίας, ἐριδίας καί φιλονεικίας διὰ τόν νόμον, διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καί μάταιαι. Αἰρετικόν ἄνθρωπον μετά πρώτην καί δευτέραν νουθεσίαν, ἄφηνέ τον. Νά γνωρίζης ὅτι ἓνας τέτοιος ἔχει διαστραφῆ, ἁμαρτάνει καί ἔτσι καταδικάζει ὁ ἴδιος τόν ἑαυτόν του. Ὅταν θά στείλω τόν Ἀρτεμῶν σ' ἐσέ ἢ τόν Τυχικόν, φρόντισε νά ἔλθῃς σ' ἐμέ εἰς τήν Νικόπολιν, διότι ἐκεῖ ἀπεράσισα νά περάσω τόν χειμῶνα. Τόν Ζηνᾶν τόν νομικόν, καί τόν Ἀπολλῶ κατεῦδωσέ τους μέ ἐνδιαφέρον, διὰ νά μή τοὺς λείψῃ τίποτε. Ἄς μαθαίνουν καί οἱ δικοί μας νά εἶναι πρωτοπόροι καλῶν ἔργων εἰς ἐπείγουσας ἀνάγκας, διὰ νά μήν εἶναι ἄκαρποι. Σέ χαιρετοῦν ὅλοι ὅσοι εἶναι μαζί μου. Χαιρέτησε ἐκείνους πού μᾶς ἀγαποῦν ἐν πίστει. Ἡ χάρις νά εἶναι μαζί μέ ὅλους σας. Ἀμήν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

αἰώνιο παρόν, ἡ αἰωνιότητα, μέσα στήν ὁποία παρελήθον, παρόν καί μέλλον συγχωνεύονται.

Παρουσιάζονται λοιπόν μέ τέτοιο τρόπο τά πρόσωπα, πού μᾶς καλοῦν νά ξεπεράσουμε τό γήινο φρόνημά μας καί ἀβαρεῖς, νά παραδοθοῦμε στή χάρη τῶν εἰκονιζομένων, μέ σκοπό νά τοὺς μοιάσουμε!

Εἰκόνα, παράθυρο πρὸς τήν αἰωνιότητα

Ἐτσι λειτουργεῖ ἡ χάρη τῶν ἁγίων εἰκόνων. Μᾶς μυοῦν στό μυστήριο τῆς πίστεως μας, τοῦ «πιστοῦ λόγου» τοῦ Χριστοῦ μας, καί μᾶς δείχνουν πού καλοῦμαστε νά φτάσουμε. Θαρρεῖ ὁ πιστός πὺς ἄλληποτε ἡ εἰκόνα ἔρχεται πρὸς τό μέρος του, ἄλληποτε αὐτός ἀποδημεῖ μέσα στήν εἰκόνα καί συνεορτάζει καί συλλειτουργεῖται μέ τὰ εἰκονιζόμενα πρόσωπα. Ἀποκτάει λειτουργικό ἦθος, γίνεται λειτουργημένος ἄνθρωπος.

Ἐτσι, «καθαρίζεται» τό κατ' εἰκόνα, ἡ μαυρισμένη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα μας. Εἶναι μαυρισμένη ἀπό τὰ στίγματα τῶν πταισμάτων, τῶν συγκαταθέσεων στοὺς πονηροὺς λογισμοὺς καί τὰ πολλὰ καί ἀκατονόμαστα πάθη καί τίς αἰσchrές ἐπιθυμίες. Εἶναι εἰκόνα ἠερωμένη πού, ἀκριβῶς ὅπως ὅταν βρίσκουμε ἓνα παλιό, μαυρισμένο, καπνισμένο, φθαρμένο εἰκόνισμα, δέν τό πετοῦμε, ἀλλὰ βάζουμε ὅλη τήν καλή μας διάθεση νά τό καθαρίσουμε καί νά φανεῖ τό ἀρχικό του κάλλος, ἔτσι καί κάθε πιστός, ἀγωνιζόμενος μέσα στό πνευματικό σκάμμα τῆς Ἐκκλησίας, συνειδητοποιεῖ σύν τῷ χρόνῳ ὅτι, ὅσο ἁμαρτωλὸς κι ἂν εἶναι, καθὼς καθαρίζεται ἀπὸ τὰ πάθη του ἔχει μία ὑποψία: πίσω ἀπ' ὅλη αὐτή τή σκόνη καί τήν ἀντάρτα τῶν ἁμαρτιῶν του, κρύβεται σάν πολῦτιμος μαρ-

15 Ὀκτωβρίου 2017: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΛΟΥΚΑ

«Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)»,
Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης († 310). Σαβίνου ὀσίου († 760).

Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Ἦχος: β΄ – Ἐωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Τίτ. γ΄ 8-15 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ν΄ 5-15.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 22 Ὀκτωβρίου, ΣΤ΄ Λουκά.

Ἀπόστολος: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ν΄ 27-39.

γαρίτης, τό ἀρχαῖο κάλλος, ἡ ἀφθαρτὴ ὁμορφιά, ἡ ἄρρητὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, στήν ὁποία οἱ ἅγιες εἰκόνες παραπέμπουν καί πού, παρά ταῦτα, καί ὁ ἄμαρτωλός ἀποτελεῖ εἰκόνα τους. Ὁπλίζεται τότε μέ λογισμό μετανοίας καί ἀνδρείας καί κάνει τά πάντα γιά νά βρεῖ τόν ποῦλιμο αὐτό θησαυρό στό βάθος τῆς καρδιάς του, ἐμπιστευόμενος τόν «πιστό λόγο» τοῦ σωτήρα Χριστοῦ.

Ἄρχιμ. Ἐ.Τ.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ

Ἡ Ἀποστολική Διακονία, θέλοντας νά συμβάλλει στήν καλύτερη κατάρτιση ὧσων βοηθοῦν τό κατηχητικό καί ἐνοριακό ἔργο ἡ ἀσκοῦν ἐκπαιδευτικό καί κοινωνικό λειτουργήμα, συνεχίζει τή λειτουργία τοῦ ἐπιμορφωτικοῦ Σεμιναρίου Κατηχητῶν.

■ Ἐναρξη μαθημάτων: Τό δεύτερο δεκαήμερο τοῦ μηνός Νοεμβρίου θά πραγματοποιηθοῦν ὁ Ἁγιασμός καί ἡ ἔναρξη τῶν μαθημάτων τοῦ Σεμιναρίου.

■ Γιά περισσότερες πληροφορίες οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νά ἀπευθύνονται:
α. στό Γραφεῖο Κατηχήσεως καί Νεότητος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τηλ. 210 7272347-348 (καθημερινά 8 π.μ.-2 μ.μ. ἐκτός Σαββάτου καί Κυριακῆς) β. στό ἠλεκτρονικό ταχυδρομεῖο: katixisi@apostoliki-diakonia.gr καί γ. νά λαμβάνουν πληροφορίες στήν ἴστοσελίδα τοῦ Ὄργανισμοῦ, www.apostoliki-diakonia.gr, στήν ἐνότητα *Ποιοί εἴμαστε – Τομέας Κατηχήσεως καί Ὀρθοδόξου Μαρτυρίας*, στήν ὁποία περιγράφονται ἀναλυτικά ὅλες οἱ ἐκπαιδευτικές-κατηχητικές δραστηριότητες τοῦ Γραφείου Κατηχήσεως.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

..«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr